

Ո՞վ ՊԻՏԻ ԹԱՐԳՄԱՆԷ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԸ

Թերեւս ինծի պէս մտածողներ, եթէ ոչ հրապարակաւ, բայց ներքեալ պէս վերագրեալ շատ կարեւոր հարցումը ուղղեն իրենց իրենց, թէ ո՞վ կամ որո՞նք պիտի ըլլան ընտրեալ թեկնածուները Աւետարանի աշխարհաբար թարգմանութեան:

Այս հարցումը կը թելադրուիմ ընելու հրապարակաւ եւ այն մտահոգութեամբ, որ ներկայ Հայ Հոգեւորականութեան մէջ, բացառելով քանի մը համեատ Հեղինակութիւններ, գոնէ ես չեմ գտներ մէկը, որ ոչ միայն ըլլայ մեր Հին եւ նոր լեզուներուն հմտօրէն տիրապետած մտաւորական մը, Գուրեան եւ Գուշակեան գրագէտ Սրբազաններու բարձրորակ մակարդակով, այլի ծանօթ ըլլայ բնագրի լեզուին, որպէսզի կարենայ տալ մեզի գրաբարէն աւելի հարազատ եւ աշխարհաբար թարգմանութիւններէն անելի ընտիր հայերէնով՝ Նոր Կտակարանի նոր թարգմանութիւն մը:

Յանդուղն ու յաւակնոտ արտայայտութիւն մը գուցէ նկատեն ոմանք, եթէ ըսեմ թէ գրաբար Աւետարանը՝ կարծեաւծին չափ հարազատ չէ: Ան ալ ունի իր ստուերները, եւ կրնամ ըսել, տեղ տեղ թանձր ստուերներ, երբ բռնագրին հետ կը բազդատենք զայն:

Յանձնախումբը, որ պիտի կազմուի մօտիկ յառաջիկային, մեծապոյն «խալը պիտի դործէ եւ յումպէտս իր ջանքն ու ժամանակը պիտի սպառէ, եթէ գրաբար Նոր Կտակարանը որպէս բնագրի ընդունելով ձեռնարկէ թարգմանութեան գործին:

Մինչեւ հիմա, հրատարակուած աշխարհաբար թարգմանութիւններուն մէջ՝ գրաբար թարգմանութեան շափ՝ յունարէն բնագրին հաւատարիմ կըրնանք նկատել Աստուածաշունչի Աւետարանական Ընկերակցութեան հրատարակութիւնը: Բայց կը ցաւինք ըսելու, որ գործածուած մեր աշխարհաբար լեզուն ո՛չ մէկ գրքի մէջ այնքան շնորհազուրկ եւ անփառունակ տարադոյլ յայտնուած է՝ որքան այդ թարգմանութեան մէջ:

Նոյնպէս, Գարեգին եւ Շնորհ Պատրիարքներու գրաբար Նոր Կտակարանէն կատարած ազատ թարգմանութիւնները, ազատ ու անհարազատ ըլլալով հանդերձ, չեն յաջողած իրենց զրազէտի գրչով տալ մեզի պրական թարգմանութիւն մը:

Աստուածաշունչի օտար լեզունով հրատարակութիւններն ալ՝ հարազատութեան տեսակէտէն վիճելի նկատուած են Յոյն բանասէրներու կողմէ:

Կրնամ սակայն խղճի մտօք յայտարարել՝ թէ հազար Հինգ հարիւր տարի առաջ՝ մեր հելլենիսպէտ Թարգմանիչները, հակառակ որ ո՛չ մաստնազարան ունէին, ո՛չ բառարան, ո՛չ թուղթ, ո՛չ լոյս եւ ո՛չ մէկը այն բազմաթիւ դիւրութիւններէն, զորս ունինք մենք այսօր մեր տրամադրութեան տակ, դարձեալ բարձրօրէն շնորհաւորելի ու բարձրօրէն գնահատելի են, որ կըրցան տալ մեզի Նոր Կտակարանի թարգմանութիւնը, գրեթէ կատարելու-

թևամբ, եւ այնքան հարագատ, որքան մեր ժամանակի օտար թարգմանութիւններն են:

Յոյն աստուածաբաններու վկայութեան համաձայն՝ քնադիրն ամենէն հարազատ թարգմանութիւնը ասորականն է, որ կատարուած է Երկրորդ Դարուն սկիզբը: Անոր յաջորդած է զպտերէն թարգմանութիւնը Երրորդ Դարուն վախճանին: Իսկ հայերէն դրաբար թարգմանութեան մասին, որ կատարուեցաւ զերեւու գիւտէն անմիջապէս ետք, ոչ մէկ կարծիք եւ յիշատակութիւն կը գտնենք Յոյն հին պատմութեան մէջ:

Մարկոսի Աւետարանի Ա. Գլխուն 14-րդ համարին մէջ՝ բառ մը կայ, որ թէ՛ հայերէն եւ թէ օտար թարգմանութիւններուն մէջ երեք տարբեր բառերով թարգմանուած է, բոլորովին տարբեր՝ քնադիր բառին արտայայտած իմաստէն:

Գրաբար Աւետարանը կ'ըսէ. եւ յետ մատնելոյն...

Աշխարհաբար թարգմանութիւնը՝ մատնութեմէն ետք...

Անգլերէն թարգմանութիւնը՝ ձերբակալութեմէն ետք...

Ուրիշ թարգմանութիւններ՝ բանտարկութեմէն ետք...

Իսկ յունարէն քնադիրն եւ նորագոյն յունարէն վերածումին մէջ, բառն է յանձնուելէն ետք:

Բնագիրը կ'ըսէ. Մէղա՛ տէ դօ քարաւոք-իի՛մէ, իսկ աշխարհաբար յունարէնը՝ Ափո՛ւ տէ քարա՛ւոք-իի. որ կը նշանակէ՝ երբ յանձնուեցաւ:

Յունարէն քարաւոք՛ւտօ կը նշանակէ յանձնել, իսկ քրօտի՛ւտօ՝ մատնել, դաւաճանել:

Նոյնպէս Մարկոսի Աւետարանին Ա. Գլխուն 17-րդ համարին մէջ, մարդոց որսորդ, պէտք է ըլլայ՝ մարդոց ձկնորս, քանի որ Քրիստոս իր աշակերտներուն արհեստէն թելադրուած ուղղեց անոնց այդ խօսքը: Թէ՛ յունարէն նորագոյն լեզուին եւ թէ՛ օտար թարգմանութիւններու մէջ պահուած է քնադիրն ձկնորս բառը, քանի որ աշակերտները արհեստով ձկնորս էին եւ ո՛չ թէ որսորդ:

Յունարէն լեզուն -ինչպէս հայերէնը- ունեցեր է եւ ունի իր բարբառները, որոնք Աթէնքի մէջ խօսուած աստիկեան լեզուէն բոլորովին տարբեր էին այն օրերուն, երբ Քրիստոս յայտնուեցաւ երկրի վրայ:

Հաստատուած է թէ՛ Նոր Կտակաբանի յունարէնը՝ Աղեքսանդրիոյ մէջ լորժածաձաձ բարբառն է ևս չունի հելլէն դասական լեզուին շարագրական գեղեցկութիւնը:

Պատմութենէն գիտենք, որ Մեծն Աղեքսանդր, երբ տիրեց Եգիպտոսի եւ Ասիոյ մէկ մասին, իր աշխարհակալութեան ենթակայ երկիրներուն մէջ ներմուծեց յունարէն լեզուն եւ մշակոյթը: Հիմնեց նոր քաղաքներ, գրաւ նոր օրէնքներ եւ մինչեւ իսկ ստիպեց իր հպատակներուն յունարէն սորվիլ՝ եթէ կ'ուզէին հասարակութեան եւ պետութեան մէջ բարձրագոյն գիւրգիւր գրաւել:

Յունարէն լեզուն եւ գրականութիւնը այնքան ծաւալ դասած էին ժողովուրդներուն մէջ, որ երբ Հռովմէական Կայսրութեան թաւրկութեան տակ մասն Մեծն Աղեքսանդրի նուաճած երկիրները, յունարէն լեզուն փոխանակ ջնջուելու կամ տկարանալու՝ աւելի զօրացաւ, որովհետեւ Հռովմէացի տիրապետողները բաց պահեցին իրենց պալատներուն դռները Յոյն իմաստասէրներու առջեւ և անոնց յանձնեցին իրենց զաւակներուն դաստիարակութիւնը:

Պապիրոսները, աթինքն այդ շրջանի գերբերը կը վկայեն, թէ Հռոմ-

մէական կայսրութեան սահմաններուն մէջ յունաբէն լեզուն միակ իստուող ժողովրդային լեզուն եղած է :

Քրիստոսի յայտնուած օրերուն եւ անկէ ետք, յունարէնը դեռ կը պահէր իր տիրապետութիւնը արեւելքի եւ արեւմուտքի, ինչպէս նաեւ Հիւսիսային Աֆրիկէի մէջ :

Նոր Կտակարանի քանեօթը զիրքերը Առաջին եւ Երկրորդ Դարերուն՝ առաւելապէս զրուեցան Աղեքսանդրիոյ յունարէն բարբառով :

Կ'ընդունինք թէ լեզուի անյաղթելի դժուարութիւններ ունի Նոր Կտակարանը, եւ վստահօրէն որքան ալ քաջամուտ ըլլայ մէկը, բնագրի լեզուին պիտի չկրնայ տալ հարկէր տոկոսով հարազատ թարգմանութիւն մը : Եւ որոշուն փորձինք բժախնդրօրէն հաւատարիմ մնալ բնագրին, այնքան պիտի տուի թարգմանութեան լեզուն իր վայելուչ արտայայտութենէն :

Թէեւ մեր անդուպական թարգմանիչները ամէն բժախնդրութիւն ի պործ դրին մէն մի բառը իր հարազատ նշանակութեամբ թարգմանելու, եւ եթէ կատարելապէս չյաջողեցան, բայց կրցան տալ՝ աշխարհի այդ յետամուտ օրերուն Աստուծոյ Գիրքը՝ հայերէն այնպիսի լեզուով մը, որ կրնանք ըսել կ'ը գերազանցէ բնագիրը իր յատկութեամբ, իր քերականութեամբ եւ իր արտայայտութեան հրապուրով :

Մեր զխողութիւններուն մէջ կրնայ ըլլալ, որ տեղ տեղ մենք ալ մտաւորած ըլլանք, քանի որ մեր ալ ըրածը փութամակի ուսումնասիրութիւն մըն է, բայց ինչ որ ըրինք ներկայ գրութեամբ կրնայ օգտակար ըլլալ ուրիշներու, եւ մասնաւորաբար անոնց՝ որոնք յառաջիկային պիտի կոչուին նորադարի հայերէնով Նոր Կտակարանի թարգմանութեան պատասխանատու զործը ստանձնելու :

Ստորեւ կու տամ Մարկոսի Աւետարանին մէջ եղած չեղումները, ներկայ տեսնելով միայն զբարբար Նոր Կտակարանը :

Գլուխ Ա. համար 6-ին մէջ՝ Եւ կերակուր նորա, պէտք է ըլլայ՝ եւ ան կ'ըստէր :

Գլուխ Ա. համար 14-ին մէջ՝ Զաւետարան Աստուծոյ, պէտք է ըլլայ՝ Աստուծոյ Թագաւորութիւնը :

Գլուխ Ա. համար 15-ին մէջ՝ Հասնալ է, պէտք է ըլլայ՝ մօտեցալ :

Գլուխ Ա. համար 20-ին մէջ՝ Զինտ նորա, պէտք է ըլլայ՝ առոր ետեւին :

Գլուխ Ա. համար 24-ին մէջ՝ Որ աղաղակեաց, պէտք է ըլլայ՝ եւ առաղաղակեց :

Գլուխ Ա. համար 27-ին մէջ՝ Հծծել ընդ միմեանս, պէտք է ըլլայ՝ կը զիծէին իրարու հետ :

Գլուխ Ա. համար 28-ին մէջ՝ կը պակսի ամմիքապէս մակրայր :

Գլուխ Ա. համար 31-ին մէջ՝ նոյնպէս կը պակսի շուտով մակրայր :

Գլուխ Ա. համար 34-ին մէջ՝ Եւ բժշկեաց բազում Հիւանդս, պէտք է ըլլայ՝ եւ բժշկեց շատեր :

Գլուխ Ա. համար 36-ին մէջ՝ Եւ գնաց զհետ նորա, պէտք է ըլլայ՝ վազեցին կամ շտապեցին անոր հետեւն Սիմոն եւ իրեն հետ եղողները :

Գլուխ Ա. համար 38-ին մէջ՝ Նկայք երթիցում, պէտք է ըլլայ՝ երթամք առանց Նկայք-ի :

Գլուխ Ա. Համար 45-ին մէջ՝ Մատոյ վան սրբութեան քո պատարագ, պէտք է ըլլայ՝ տուր մաքրութեանդ համար ինչ որ հրամայեց Մովսէս:

Այս նկատողութիւնները յատուկ են միայն Մարկոսի Աւետարանին Գլուխ Ա-ին մէջ եղած շեղումներուն: Նկատի չենք առած բառերու եւ բայերու հոլովման եւ խոնարհման տարբերութիւնները, որ թարգմանութեան մէջ կ'երևին: Շատ մը համամանական Ներկան եղած է Անցեալ Անկատար, կամ Անցեալ Կատարեալ եւ կամ Ապոկալի:

Ժիշք է թէ Վիեննա տպուած Աստուածաշունչի Աւետարանական Ընկերակցութեան՝ յունարէն բնագրէն թարգմանուած՝ Նոր Կտակարանի աշխարհաբար հրատարակութեան մէջ բնագրին հաւատարիմ ըլլալու բծախնդրութիւնը նկատելի է, բայց դժբաժնուած հայերէնը ո՛չ քերականութիւն ունի, ո՛չ շարահարկութիւն, ո՛չ խօսքի միութիւն եւ ո՛չ ալ դադափարի յատկութիւն:

Կը ներկայացնենք յունարէն բնագրէն թարգմանելով Մարկոսի Աւետարանին Ա. Գլուխը, միեւնոյն ատեն տալով իւրաքանչիւր համարին մեկնութիւնը:

Կը խոստովանենք թէ մենք ալ հարիւր տոկոսով չկրցանք հաւատարիմ մնալ բնագրին եւ հարկադրուեցանք որոշ տեղեր՝ ընդգծուած բառերով, որ մերն են, բացառապէս չհամարին մէջ նկատուած դադափարի անսրբութիւնը:

Ա Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ը Ս Տ Մ Ա Ր Կ Ո Ս Ի

Գ Լ Ո Ւ Խ Ա.

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԿՐՏԻՉ ՈՐՊԵՍ ՅԱՌԱՋԸՆԹԱՅ: ԳՐԻՍՏՈՍԻ ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՎԱՐԿԱՅՏՈՒԹԻՒՆԸ: ԶՈՐՍ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒ ԿՈԶՈՒՄԸ: ՀԻՒԱՆԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ԴԻՒԱՀԱՐՆԵՐՈՒ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆԸ:

Թ ա ր գ մ ա ն ու թ ի լ ը

Մ ե կ ն ու թ ի լ ը

1. Աստուծոյ Որդիին՝ Յիսուս Փրփրաբար Աւետարանիմ սկիզբը:

2. Ինչպէս գրուած է մարգարէնքուն մէջ, Ահա ես կը գրկեմ քեզմէ՝⁽¹⁾ առաջ իմ դեսպանն որ քու ճամբադ պիտի պատրաստէ քու առջեւեղ:

Աստուծոյ մարգարեան Որդւոյն Յիսուս Քրիստոսի դաշտեան բերկրալից բուրբ, առաջին անգամ տրուեցաւ երկրի բնակիչներուն Յովհաննէսի կողմէ:

Աւետարանին սկիզբն եղաւ Յովհաննէս Բերկաբար, որ համաձայն Մատթեոսի մարգարէի գուշակութեան, կ'ըսէ. Ահա ես եմ, ես իմ պատգամաւորս կը գրկեմ նախապէս եւ քեզմէ առաջ, որ պիտի պատրաստէ իւրեզոյց հոգիները, որպէսզի անոնք ընդունին քեզ որպէս իրենց Փրկիչը:

Եւ այդ դրութեանը Ռուբէ մէկը չէ, եթէ ոչ այն, որուն մասին Շառլի մարգարէն իսկ, հետեւեալը, Պատարասութեան համարն

3. Անապատիմ մէջ ձայն մը կը կանչէ, Պատրաստեցէ՛ք Տիրոջ մամբա՛ն եւ հարթեցէ՛ք անոր շաւիղները:

Ահա է կրօնիկ, արքայիկ, խառնիկ բոլորս կը նշանակէ անմ. դէմք. պէտք թէ իսկիւն մոռնա՛ւ արարչ. քեզմէ առաջ:

4. Յովհաննէսն էր, որ անապատին մէջ կը մկրտէր ու կը քարոզէր ապաշխարութեան մկրտութիւնը մեղքերու քաղութեան համար:

5. Եւ Հրէաստանի ամբողջ երկիրը ու Երուսաղէմացիները կ'երթային անոր եւ իրենց մեղքերը խոստովանելով բոլորը կը մկրտուէին Յորդանան գետին մէջ:

6. Յովհաննէս հազած էր ուզտի մագ ու մէջքին ունէր կաշիէ գօտի մը, եւ կ'ուտէր մարախ ու վայրի մեղր:

7. Կը քարոզէր ու կ'ըսէր. իմ ետեւէս կու գայ ինձմէ աւելի զօրաւորը, որուն ես արժանի չեմ ծնելու եւ փակելու իր կօշիկներուն կապը:

8. Թէեւ ես մկրտեցի ձեզ ջուրով, բայց ան պիտի մկրտէ ձեզ Սուրբ Հոգիով:

9. Ու եղաւ, որ այն օրերուն Յիսուս եկաւ Գալիլիոյ Նազարէթէն ու մկրտուեցաւ Յովհաննէսէն Յորդանանի մէջ:

10. Ու երբ շտապով ջուրէն դուրս կ'ելլէր տեսաւ երկինքը պատռուած եւ Հոգին ազաւնի պէս կ'իջնէր իր վրայ:

11. Ու երկինքէն ձայն մը եղաւ. Դուն ես իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ:

ուրկէ պիտի գայ Տէրը: Հարթեցէք իր շաւիղները ուրկէ պիտի անցնի ձեր փրկութեան Առաջնորդը, այսինքն արմատախիլ ըրէք ձեր հոգիներուն մէջ անած աւերիչ կիրքերու փուշերը, եւ ապաշխարութեամբ ու հաստքով դիմաւորեցէք Փառաց Թաղաւորը:

Եւ Յովհաննէս եղաւ Գրիստոսի Աւետարանին սկիզբը անապատին մէջ մկրտելով ու քարոզելով ապաշխարութեան մկրտութիւնը:

Եւ Հրէաստանի բոլոր բնակիչները ու Երուսաղէմացիները իրեն կ'երթային ու իրենց մեղքերը խոստովանելով կը մկրտուէին Յորդանան գետին մէջ:

Յովհաննէսի ամբողջ կեանքն ու արտաքին երեւոյթը կը կազմէին ներդաշնակութիւն մը իր քարոզութեան հետ: Ան հազած էր ուզտի մագէ Հիսուսած Հապուստ եւ մէջքին կապած էր կաշիէ գօտի մը: Իր սնունդը կը կազմէին Արարիոյ անապատներէն հովիւն բերած մարախը եւ Ժայռերու ծերպերուն մէջ ամբարուած մեղրը:

Յովհաննէս կը քարոզէր ու կ'ըսէր. ինձմէ յետոյ կու գայ զօրագոյնը, որ իր աստուածային բնութեամբ անհամեմատօրէն գերազաւ է ինձմէ, ու ես արժանի չեմ նոյնիսկ անոր առջեւ ծնելու եւ քակելու անոր կօշիկներուն կապերը:

Արդարեւ, ես մկրտեցի ձեզ ջուրով, բայց ան պիտի մկրտէ ձեզ Սուրբ Հոգիով, որով դուք պիտի վերածնիք ու սրբուիք ձեր հոգեկան յերթերէն:

Ու այն օրերուն այնպէս պատահեցաւ, որ Յիսուս Նազարէթէն եկաւ ու մկրտուեցաւ Յորդանան գետին մէջ Յովհաննէսէն:

Ու երբ արտաքինօք ջուրէն դուրս կ'ելլէր, տեսաւ երկինքը պատռուած եւ Սուրբ Հոգին ազաւնակերպ կ'իջնէր անոր վրայ:

Երկինքէն ձայն մը լսուեցաւ, որ կ'ըսէր. Դուն ես իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ: Սիրեցի քեզ որպէս մարդ եւ ամէն կերպով դու՛ն ապաւնիս անոր ինձի:

12. Եւ Հոգին իսկոյն անապատի մէջ հանեց զայն:

13. Եւ քառասուն օր այնտեղ էր, անապատին մէջ ու կը փորձուէր սաւտամայել: Գազաններուն հետ էր եւ իրեշտակները կը սպասարկէին իրեն:

14. Երբ Յովհաննէս իշխանութեանց յամենեացաւ, Յիսուս Գալիլիա եկաւ եւ կը քարոզէր Աստուծոյ քաղաքութեան Աւետարանը:

15. Կ'ըսէր թէ ժամանակը լրացած է ու մօտ է Աստուծոյ արքայութիւնը, ապաշխարեցէ՛ք ու հաւատացէ՛ք Աւետարանին:

16. Երբ Գալիլիոյ ծովուն մերձակայքը կը պարտէր, տեսաւ Սիմոնը և Սիմոնի եղբայրը՝ Անդրէասը, որոնք ուռկանը ծովուն մէջ կը ձգէին, ուրովհետեւ ձկնորս էին:

17. Եւ Յիսուս ըսաւ անոնց. իմ ետեւէս եկէ՛ք ու ես պիտի ընեմ, որ դուք մարդու ձկնորս ըլլա՛ք:

18. Եւ իսկոյն իրենց ուռկանները քողելով հետեւեցան իրեն:

19. Եւ տակաւ առկէ յառաջանալով՝ տեսաւ Զբեդիթան Յակորոսը եւ իր եղբայրը՝ Յովհաննէսը, որոնք մաւռն մէջ ուռկանները կը նորոգէին:

20. Իսկոյն զամոնք ալ կամչեց. եւ անոնք իրենց հայրը՝ Զբեդիթոսը աշխատաւորներուն հետ մաւռն մէջ քողելով՝ գացին անոր ետեւէմ:

Յիսուս մկրտուելէն անմիջապէս ետք, Սուրբ Հոգիին մղածով առաջնորդուեցաւ անապատ:

Գառաւուն օր անապատին մէջ մնաց, փորձուեցաւ ու յաղթեց սատանային հրապարիչ մատուցումներուն: Գազաններուն հետ ապրեցաւ, բայց վայելեց Հրեշտակներու ընկերակցութիւնն ու սպասարկութիւնը:

Յովհաննէս իշխանութեանց յանձնուելէ ու բանտը դրուելէ ետք, Գալիլիա եկաւ ու սկսաւ քարոզել, թէ մօտ օրէն պիտի հաստատուի Աստուծոյ քաղաքութիւնը:

Եւ կ'ըսէր թէ այլեւս լրացած է ժամանակը Աստուծոյ կողմէ նշանակուած Մեսիայի ժամանումին եւ օրերը մօտեցած են: Մեսիան երկրի վրայ իր սուրբ ու երկնային կեանքով պիտի հաստատէ իր Հոգեւոր առնը, իր եկեղեցին, որովք պիտի զայն փրկուի թեան ըսյը բոլոր ապաշխարողներուն եւ իր Աւետարանին հաւատացողներուն:

Երբ Յիսուս Գալիլիոյ ծովուն մօտիկը կը պարտէր, տեսաւ Սիմոնը եւ Անդրէասը, որոնք երկու եղբայր ձկնորս էին եւ զրազած էին այդ պահուն ուռկանը ծովուն մէջ նետելով:

Յիսուս ըսաւ անոնց. Ինձի հետեւեցէ՛ք որպէս իմ աշակերտներս ու ես մարդոց ձրկնորս պիտի ընեմ: Այնպէս պիտի ուսուցանեմ ձեզի, որ դուք Աստուծոյ քարոզութեան ուռկանով կարենաք զբաւել ու բերել մոլորածները Տիրոջ Հոգեւոր Քաղաքութեան մէջ:

Եւ անոնք հնազանդեցան ու անմիջապէս իրենց ուռկանները ձգելով անոր ետեւէն գացին:

Եւ Յիսուս քիչ մը յառաջ երթալով տեսաւ Զբեդիթոսի տղան Յակորոսը իր եղբոր Յովհաննէսին հետ, որոնք նոյնպէս նաւուն մէջ էին սկսել երկրորդէն իրենց ուռկանները:

Եւ Յիսուսի կոչին անոնք իսկ ընդառաջելով իրենց հայրը աշխատաւորներուն հետ նաւուն մէջ թողուցին ու իրենք հետեւեցան Յիսուսի:

21. Ու կը մտնեն կափառնայում: Եւ Յիսուս անմիջապէս Շաբաթ օրն իսկ ժողովարան մտնելով կը քարոզէր:

22. Եւ կը գարմահային անոր վարդապետութեան. որովհետեւ կը քարոզէր իշխանութիւն ունեցողի պէս եւ ոչ թէ դպիրներու նման:

23. Եւ անոնց ժողովարանին մէջ պիղծ հոգիով մարդ մը կար, որ աղաղակեց:

24. Եւ ըսաւ. Թող զիս, ի՞նչ կայ մեր և քու միջեւ Յիսուս Նազովրեցի, դուն մեզ կորստեալ մատնելու եկար, գիտեմ դուն ով ես, Աստուծոյ Սուրբը:

25. Եւ Յիսուս սաստեց անոր ու ըսաւ. Պապանձէ՛ եւ դո՛ւրս ել անկէ:

26. Ու պիղծ ոգին ուժգին գայն ղնցելէ ետք, մեծաձայն գոչումով դուրս ելաւ անկէ:

27. Եւ բոլորը զարմացան, այնպէս որ իրարու հետ կը վիճէին ու կ'ըսէին. Ի՞նչ է այս, ի՞նչ նոր վարդապետութիւն է ասիկա: Որովհետեւ իշխանութեամբ կը հրամայէ եւ դեւերն անգամ կը հնազանդին իրեն:

28. Եւ շուտով իր համբաւը ելաւ Գալիլիոյ ամբողջ շրջանին մէջ:

29. Եւ փութով ժողովարանէն ելելով եկան Յակոբոսի եւ Յովհաննէսի հետ Սիմոնի եւ Անդրէասի յովներ:

30. Եւ անմիջապէս ըսին իրեն Սիմոնի. գոհանջի՛ն. մասին, որ քերական պառկած էր:

Ու երբ Շաբաթ օր կափառնայում կը մտնեն, Յիսուս ուղղակի ժողովարան կ'երթայ ու կը քարոզէ:

Յիսուսի վարդապետութիւնը մեծ զարմանք ու հիացում կը պատճառէ իր ունկնդիրներուն: Որովհետեւ ան կը քարոզէր ոչ թէ բարբիներու կողմէ ընդունուած վկայութիւններու հիման վրայ, այլ կ'ուսուցանէր անոնց ճշմարտութիւնը իր աստուածային բնութենէն ներշնչուած իրեն հեղինակաւոր ու վաւերական աղբիւր:

Եւ ժողովարանին մէջ մարդ մը կար, որ կը պտնուէր պիղծ ու խորամանկ ուժի իշխանութեան տակ եւ որ բարձր ձայնով դոչեց:

Եւ ըսաւ անոր. Ախոս, ի՞նչ հասարակաց բան կայ մեր եւ քու միջեւ, Յիսուս Նազովրեցի: Դուն մեզ կործանելու եկար: Դիտեմ դուն ով ես, մարդաբէրացած Մեսիան, Աստուծոյ Սուրբը:

Եւ Յիսուս սաստեց ու ըսաւ անոր. Բեռանդ գոցէ ու դուրս ել անկէ:

Ու պիղծ ոգին զայն ուժգին ցնցելէ ետք, սաստիկ ձայն մը արձակելով դուրս ելաւ անոր մէջէն:

Եւ բոլորը ի տես այս հրաշագործութեան մեծ զարմանքով կը հարցնէին իրարու թէ ի՞նչ արտակարգ հրաշք է ասիկա, ի՞նչ նոր վարդապետութիւն է որ կը քարոզէ մեզի: Եւ ոչ միայն իշխանաւորի հեղինակութեամբ կ'ուսուցանէ, այլեւ կը հրամայէ պիղծ ոգիներուն եւ անոնք ալ կը հրաշագանդին իրեն:

Եւ անկէ ետք իր մեծ վարդապետի ու հրաշագործի համբաւը տարածուեցաւ Գալիլիոյ բոլոր շրջաններուն մէջ:

Եւ իսկոյն ժողովարանէն ելան ու գացին Յակոբոսի եւ Յովհաննէսի հետ, Սիմոնի և Անդրէասի տունը:

Պետրոսի պահանջը, անգլիկանական պատկերով լուստով իմացուցին Յիսուսի:

31. Յիսուս անկողնին մօտեցնալով՝ բռնեց անոր ձեռքը ու վերցուց, անմիջապես ջերմը թողուց գայն, եւ ան կը ծառայէր անոնց:

32. Երբ արեւը մարը մտաւ ու իրիկուն եղաւ, իր քով բերին բոլոր հիւանդներն ու դիւահաքները:

33. Եւ ամբողջ ֆաղաքը հաւաքուած էր դրան առջեւ:

34. Եւ շատեր բժշկեց, որոնք գանգաւ հիւանդութիւններէ կը տառապէին: Բազում դուեր դուրս հանեց եւ չթողուց որ պիղծ ոգիները խօսին, որովհետեւ անոնք գիտէին, որ Բարիստոսն է ինք:

35. Եւ առտուն՝ մթնշաղիին՝ կանգնեցաւ, ելաւ ու գնաց ամալի տեղ մը եւ հոն կ'ազօթէր:

36. Անոր ետեւէն վագեցին Սիմոնը եւ իրեն հետ եղողները:

37. Եւ գայն գտնելով ըսին, թէ բոլորը քեզ կը փնտռեն:

38. Յիսուս ըսաւ անոնց. երբ անք մօտակայ գիւղաքաղաքները, որ հոն ալ ֆարգեմ, քանի որ ասոր համար դուրս ելալ քաղաքէն:

39. Եւ կը ֆարգէր ամբողջ Գալիլիոյ անոնց ժողովարաններուն մէջ ու դուերը կ'արտաքսէր:

40. Եւ անոր քով բոլորտ մը կուգայ, ծունկի եկած կ'աղաչէ ու կ'ըսէ անոր. Եթէ դուն ուզես, կրնաս զիս մաքրել:

41. Եւ Յիսուս գոթաց, ձեռքը երկարեց ու դպաւ անոր, եւ ըսաւ. Կուգեմ, մաքրուէ՛:

42. Եւ այս ըսելով բորոտութիւնը անմիջապէս գնաց անկէ ու մաքրուեցաւ:

Եւ Յիսուս անկողնին մօտեցաւ, Հիւանդին ձեռքը բռնեց ու վերցուց զայն: Եւ նորի վայրկեանին տաքութիւնը անցաւ եւ առողջութիւնը բոլորովին վերագտնելով, սկսաւ ծառայել անոնց:

Իրիկունը երբ արեւը մարը մտաւ, իրեն բերին բոլոր Հիւանդներն ու դիւահաքները:

Եւ քաղաքին ամբողջ բնակիչները հաւաքուեալ էին Պետրոսի տան առջեւ:

Եւ Յիսուս շատ մը Հիւանդներ բուժեց, որոնք կը տառապէին տեսակ տեսակ ախտերէ: Եւ նոյն ատեն այստեղներուն մէջէն արտաքսեց դուերը:

Եւ առաւօտ կանուխ, լուսաբացէն առաջ, կանգնեցաւ ու դնաց ամալի տեղ մը եւ սկսաւ հոն ազօթել:

Յետոյ Յիսուսի ետեւէն շտապեցին Սիմոնը եւ իր ընկերները:

Եւ երբ դտան զայն, ըսին թէ ամէնքը քեզ կը փնտռեն, եկուր եւ խօսէ ժողովուրդին, որ խանդավառուած է քեզմով ու լրսել կ'ուզէ քեզ:

Եւ Յիսուս ըսաւ անոնց. երբ անք այս շրջանի գիւղաքաղաքները, որոնք ալ հոն ալ ֆարգեմ, քանի որ քաղաքէն դուրս ելալ միայն այդ նպատակով:

Յիսուս կը քարոզէր ամբողջ Գալիլիոյ ժողովարաններուն մէջ եւ նոյն ատեն կը զարմանէր իրեն բերուած դիւահաքները:

Եւ անոր մօտեցաւ բոլորտ մը, աղաչեց ու ծունկի եկաւ անոր առջեւ եւ ըսաւ. Եթէ դուն ուզես, կրնաս զիս բուժել:

Եւ Յիսուս մեղքեցաւ ու ձեռքը անոր վրայ դնելով ըսաւ. Կուգեմ որ մաքրուես:

Ու երբ Յիսուս ըսաւ թէ կ'ուզեմ որ մաքրուիս, շուտով բորոտութիւնը դնաց իրայն ու մաքրուեցաւ:

43. Եւ խստութեամբ սաստելէ ետք, իսկոյն դուրս հանեց գայն ու ըսաւ անոր.

44. Զգուշացի՛ր, մէկուն չըսես, այլ գնա՛ եւ ցոյց տուր դուն քեզ քահանային եւ տո՛ւք անոր մաքրութեանդ համար ինչ որ հրամայեց Մովսէս որպէս վկայութիւն անոց:

45. Բայց ան՝ երբ դուրս ելաւ, սկսաւ շատ քան յայտարարել եւ Յիսուսի խօսքը տարածայնել, այնպէս որ այլևս չէր կրնար յայտնապէս քաղաք մտնել, այլ կը մնար ամայի տեղեր ու ամէն կողմէ կու գային իրեն:

Երեսու խստօրէն ազդարարելէ ետք, որ չտարածայնէ կատարուած հրաշագործութիւնը, դուրս հանեց գայն իր եղած տեղէն:

Եւ Յիսուս ըսաւ անոր. Զգոյշ եղի՛ր, որ մարդու բան չըսես, այլ ուղղակի դնա քահանային եւ տուր անոր դարձանումիդ ընծան, զոր պատուիրեց Մովսէս Հրեաներուն վկայութեան համար, որ դիտնան թէ դուն ալ կրնաս մաքրուիլ:

Բայց անիկա երբ դուրս ելաւ, մոռցաւ Յիսուսի ազդարարութիւնը եւ սկսաւ ամէն կողմ տարածայնել անոր խօսքը, այնպէս որ Յիսուս ա՛լ չէր կրնար յայտնի կերպով քաղաք մտնել, որովհետեւ իր երեւումը առիթ պիտի տար ժողովրդային ազմկալից ցոյցերու: Մնաց քաղաքէն դուրս ամայի տեղեր, ուր ամէն կողմէ մարդիկ կու գային:

ՎԱՐԴԱՆ ՔՀՆԹ. ՏԻԻԼԿԵՐԵԱՆ